

Najaarsnota

2016

Colofon

Uitgave Gemeente Wassenaar

Postbus 499

2240 AL Wassenaar

Drukwerk: Repro werkorganisatie Duivenvoorde

Inlichting: gemeente@wassenaar.nl

12 oktober 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding..... 5

2. Voorgestelde wijzigingen per programma

Programma 1 Goed bestuur en goede dienstverlening 7

Algemeen bestuur 7

Dagelijks bestuur 7

Samenwerking 8

Publiekszaken 8

Programma 2 Meedoen in Wassenaar..... 9

Participatie en inkomen 10

Maatschappelijke ondersteuning 11

Jeugd..... 12

Kunst en cultuur..... 13

Onderwijs en kinderopvang 13

Sport 13

Programma3 Wassenaar ontwikkelt..... 15

Ruimtelijke ontwikkeling 15

Verkeer 15

Wonen 16

Natuur en landschap, milieu, cultureel erfgoed en recreatie 16

Economie en bedrijvigheid 16

Programma 4 Wassenaar leefbaar..... 17

Veiligheid 18

Vergunningverlening, toezicht en handhaving 18

Openbare ruimte 18

Afvalinzameling en -verwerking en riolering 20

Gebouwen en opstallen 20

Programma 5 Financiering en algemene middelen 23

Belastingen 23

Algemene uitkering..... 23

Treasury, saldi en deelnemingen 24

Saldo kostenplaatsen 24

Bijlage: Projectenrapportage 2016

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de tweede tussentijdse rapportage over 2016 aan. In deze Najaarsnota 2016 geven wij de stand van zaken over de uitvoering van de programmabegroting 2016 weer.

Gebaseerd op de ontwikkeling van de verschillende budgetten in de eerste acht maanden van het jaar en de verwachtingen over de laatste 4 maanden wordt, als deze zaken daar aanleiding toe geven, voorgesteld de ramingen aan te passen. Daarmee wordt dan ook al getracht een verwachting over het resultaat van het jaar 2016 te geven.

De financiële wijzigingen staan onder het programma vermeld. De in de overzichten genoemde saldi zijn inclusief de bijbehorende mutaties in de reserves. Hieronder treft u een recapitulatie aan van de gepresenteerde wijzigingen.

Het verwachte negatieve jaarrekeningresultaat op basis van deze najaarsnota is € 455.091 .

Tabel 1:Meerjarenbegroting gebaseerd op de begroting 2016 - 2019

(+ = budgettair voordeel - = budgettair nadeel; bedragen x 1000)	2016	2017	2018	2019
Primitieve begroting 2016	124.085	-134.656	-502.692	-669.896
Diverse begrotingswijzigingen	-605.707	218.081	429.375	451.132
<i>Saldo na wijziging (4 juli 2016 vertrekpunt najaarsnota)</i>	-481.622	83.425	-73.317	-218.764
<i>Wijziging najaarsnota per programma:</i>				
Wijziging programma Bestuur en goede dienstverlening	-297.261	0	0	0
wijziging programma Meedoen in Wassenaar	374.518	30.261	30.261	30.261
wijziging programma Wassenaar ontwikkelt	0	0	0	0
wijziging programma Wassenaar leefbaar	-30.000	-1.715	-1.715	-1.715
wijziging programma Algemene dekkingsmiddelen	-20.726	0	0	0
Totaal wijzigingen najaarsnota 2016	26.531	28.546	28.546	28.546
Saldo na wijziging najaarsnota	-455.091	111.971	-44.771	-190.218

2. Voorgestelde wijzigingen per programma

PROGRAMMA 1

Goed bestuur en goede dienstverlening

Programma	Productgroep	Producten
Goed bestuur en goede dienstverlening	Algemeen bestuur	Raad
	Dagelijks bestuur	College B&W Externe communicatie en voorlichting Rechtsbescherming Planning & Control instrumenten
	Samenwerking	Bestuurlijke samenwerking
	Dienstverlening	Publiekszaken Basisregistraties Deregulering

Algemeen bestuur

Geen bijzonderheden.

Dagelijks bestuur

1.1 Voormalige wethouders (incidenteel nadeel € 164.800).

In verband met een nieuwe wachtgeldafpraak is een extra storting van € 129.800 in de voorziening wachtgeld oud wethouders noodzakelijk. Voor het reïntegratietraject is € 35.000 nodig.

1.2 Voormalig personeel (incidenteel nadeel € 132.461)

Voor het restant van de wachtgeldverplichtingen van een voormalige secretaris is tot en met 2018 nog een bedrag benodigd van € 132.461. Aangezien de omvang van deze verplichting bekend is moet deze voorziening nu ten laste van de exploitatie worden gevoed.

Samenwerking

Geen bijzonderheden.

Publiekszaken

Geen bijzonderheden.

Tabel 2:

	(+= budgettair voordeel - = budgettair nadeel; bedragen x 1000)	2016	2017	2018	2019
	Algemeen bestuur				
	Dagelijks bestuur				
1.1	Voormalige wethouders	-164.800			
1.2	Voormalig personeel	-132.461			
	Samenwerking				
	Publiekszaken				
1	Saldo najaarsnota	-297.261	0	0	0

PROGRAMMA 2

Meedoen in Wassenaar

Programma	Productgroep	Producten
Meedoen in Wassenaar	Participatie en inkomen	Inkomen Sociale werkvoorziening Minima Participatiewet
	Maatschappelijke ondersteuning	Wijkaanpak Dienstverlening in het sociaal domein Mantelzorgers en vrijwilligers Ouderen Individuele voorzieningen Maatschappelijke opvang Invoering 3D Specialistische WMO zorg Openbare gezondheidszorg
	Jeugd	Specialistische jeugdzorg Jeugd Jeugdgezondheidszorg
	Kunst en cultuur	Openbaar bibliotheekwerk Kunst en cultuur Culturele accommodaties
	Onderwijs en kinderopvang	Onderwijshuisvesting Lokale onderwijsvoorzieningen Kinderopvang
	Sport	Sportdeelname Buitensportaccommodaties Binnensportaccommodaties Zwembad

Participatie en inkomen

Binnen dit programma vallen de nieuwe taken die per 1 januari 2015 zijn overkomen vanuit het rijk en provincie op het gebied van Jeugd, werk en zorg. Nu we anderhalf jaar op weg zijn raken een aantal zaken die van invloed zijn op de financiën steeds verder uitgekristalliseerd: we krijgen beter zicht op de aantallen cliënten die gebruik maken van voorzieningen en declaraties van zorgaanbieders verlopen beter, maar hierin moet nog wel een slag worden gemaakt. De begrote budgetten voor 2016 binnen dit programma zijn nog veelal gebaseerd zijn op voorlopige schattingen en historische gegevens. In deze najaarsnota wordt zichtbaar dat deze aannames op basis van werkelijke cijfers leiden tot overschotten op bijvoorbeeld de Wmo en tekorten op Jeugd en Werk en Inkomen. Uitgangspunt is dat tekorten en overschotten op de verschillende taken binnen het sociaal domein zelf worden opgevangen.

Uiteindelijk zal in 2017 een herschikking van budgetten binnen het programma plaatsvinden. Aangezien hier beleidsmatige en politieke keuzes aan ten grondslag liggen, zullen voorstellen hiervoor worden gedaan in het beleidsplan sociaal domein 2017 - 2020. Ook zal hierbij rekening worden gehouden met de herziene budgetten voor het sociaal domein die we vanuit het rijk ontvangen voor 2017.

2.1 Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) (incidenteel voordeel € 45.830; incidenteel nadeel € 49.268)

Het rijk maakt in drie fasen het budget bekend. Het voorlopig budget, het nader voorlopig budget en het definitieve budget. Inmiddels is het definitieve budget 2016 bekend. De rijksbijdrage wordt nu aangepast aan het meest recent bekende budget van € 4.591.717. In dit geval betekent dit een verhoging van het budget met € 45.830 .

Door de bijstelling van het rijksbudget is de verwachting dat de algemene bestaanskosten, inclusief het eigen risico van de gemeente uitkomen op een bedrag van € 4.936.096. Het budget voor de algemene bestaanskosten moet daarom worden verhoogd met € 49.268.

2.2. Vangnetregeling BUIG 2015 (incidenteel nadeel van € 53.518)

De vangnetuitkering biedt gemeenten financiële compensatie voor grote(re) tekorten op het BUIG budget. Om aanspraak te kunnen maken op een vangnetuitkering dient de gemeente aan een beperkt aantal voorwaarden te voldoen. Bij het opmaken van de jaarrekening wordt becijferd welk bedrag bij een toekenning wordt ontvangen.

Naar nu blijkt is er in de jaarrekening over 2015 rekening gehouden met een te hoog bedrag aan nog te ontvangen vangnetuitkering over 2015. De berekening was nog gebaseerd op de wetgeving geldende tot 31 december 2015 waarbij een vangnetvergoeding gold van 100% boven de eigen risico-grens van 105%.

Medio mei heeft het ministerie de volledige aanvraagprocedure inclusief formulieren en berekeningstools beschikbaar gesteld. Tijdens het invullen van de aanvraagformulieren en het gebruiken van de officiële berekeningstools in de maand juni 2016 kwam dit verschil aan het licht.

Het negatieve verschil bedraagt €53.518. Dit is de stand per 1 september 2016. We wachten nog op de septembercirculaire waarin nieuwe bedragen bekend worden gemaakt .

2.3 Uitvoering participatieverklaringstraject (budgettair neutraal)

Naar verwachting wordt het participatieverklaringstraject vanaf 2017 verplicht voor alle nieuwkomers; asielmigranten en migranten die komen in het kader van gezinsvorming of gezinshereniging. Het doel van dit traject is versneld integreren en participeren. De gemeente Wassenaar heeft besloten in 2016 al van start te gaan met de participatieverklaring. Hiertoe is een plan van aanpak ingediend bij het Centraal Orgaan Asielzoekers. Op basis van dit plan van aanpak worden de rijksmiddelen maatschappelijke begeleiding in 2016 al verhoogd van € 1000,- naar €2370,- per inburgeringsplichtige vergunninghouder. Dit leidt tot een geschatte toename van de Rijksmiddelen Maatschappelijke Begeleiding Asielzoekers (RMBA) van € 75.000 in 2016 (afhankelijk van het exacte aantal gehuisveste inburgeringsplichtige asielgerechtigden). Aangezien tegenover de uitvoering van het participatieverklaringstraject een verhoging van de rijksmiddelen staat is deze wijziging budugettair neutraal.

Maatschappelijke ondersteuning

2.4 Mantelzorgers en vrijwilligers (structureel voordeel € 34.761)

Per 2015 zijn de landelijke middelen voor de Maatschappelijke stages (Mas) stopgezet. Als reactie op de landelijke bezuiniging van de Maatschappelijke stages heeft de gemeente Wassenaar besloten om een vervolg op deze Maatschappelijke stages mogelijk te maken. Per 2015 zijn er structurele (gemeentelijke) middelen vrijgemaakt voor een vervolg op de Maatschappelijke stages. Sinds 2015 zijn er meerdere gesprekken geweest met het Rijnlands Lyceum en het Adelbert College. Zij hebben aangegeven geen interesse te hebben in een vervolg op de Maatschappelijke stages. Het bedrag van € 34.761 kan structureel afgeraamd worden.

2.5 Individuele voorzieningen (per saldo incidenteel voordeel € 450.000)

Over het algemeen is er een trend waarneembaar van een afname van het gebruik van deze voorzieningen. Deze afname is vooral waarneembaar bij de woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen, rolstoelvoorzieningen en huishoudelijke hulp.

Voor dit laatste geldt dat in 2016 het aantal cliënten, dat gebruik maakt van huishoudelijke ondersteuning met ongeveer 50 personen is afgenomen. Inwoners kunnen ook dit jaar gebruik maken van vouchers om voor een bedrag van € 6,50 per uur hulp in te kopen bij zorgaanbieders. Veel minder inwoners dan verwacht hebben gebruik gemaakt van de vouchers.

Tevens zien we in 2016 een afname van het aantal klanten dat een PGB-budget vraagt. De klant kiest er steeds vaker voor om zelf particuliere hulp in te kopen dan wel zorg in natura af te nemen. Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een totaal incidenteel voordeel van € 450.000,-..

2.6 Zorg: huishoudelijke hulp in natura (incidenteel nadeel € 45.583)

In de meicirculaire is voor Huishoudelijke hulp een bedrag toegekend voor de gemeente Wassenaar van € 45.583. Voorgesteld wordt deze decentralisatie-uitkering dit jaar toe te voegen aan het budget voor huishoudelijke hulp in natura

2.7 Specialistische WMO zorg (per saldo incidenteel voordeel € 343.427)

In de loop van dit jaar is er meer zicht ontstaan op het aantal klanten en de kostenontwikkeling ten aanzien van de maatwerkvoorzieningen specialistische Wmo (begeleiding, dagopvang en dagbesteding). Op basis van bekende aantallen en werkelijke uitgaven tot heden wordt een incidenteel voordeel van € 150.000 verwacht. Ook geldt dat ten aanzien van deze voorzieningen minder gebruik wordt gemaakt van PGB, wat tot een incidenteel voordeel van € 400.000 leidt. Tevens wordt minder gebruik gemaakt van de regeling compensatie meerkosten dan geraamd. Ongeveer 2000 inwoners, die voorheen een compensatie van het CAK ontvingen hebben aan het CAK kenbaar gemaakt, dat hun gegevens aan de gemeente Wassenaar mochten worden doorgegeven. Deze personen zijn aangeschreven en gewezen op de gemeentelijke regeling compensatie meerkosten. Het budget was berekend op basis van deze aantallen. Gebleken is, dat de meesten niet aan de voorwaarden van deze regeling voldoen. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 140.000. Bij de bepaling van deze voorwaarden is uitgegaan van hetgeen hierover geformuleerd was in de modelverordening van de VNG. Met het opstellen van het beleidsplan sociaal domein 2017 zal worden bezien in hoeverre een herziening of aanpassing van deze regeling wenselijk is.

In de oorspronkelijke begroting was nog rekening gehouden met een onttrekking aan de reserve uitvoering sociaal domein van € 296.573. Gelet op het feit dat de totale lasten voor het sociaal domein de integratie-uitkering sociaal domein niet overstijgen kan deze onttrekking vervallen.

Het gevolg van de afname van het aantal klanten met een Wmo-voorziening is, dat er minder eigen bijdrage wordt opgelegd en geïnd. De verwachte ontvangsten eigen bijdrage nemen af, wat leidt tot een geschat incidenteel nadeel van € 50.000.

2.8 Openbare gezondheidszorg (incidenteel nadeel 2016 € 45.000 en voor 2017 structureel nadeel € 4.500)

Voor het plaatsen van AED's in "hufproof" kastjes en het onderhoud ervan door derden wordt voorgesteld voor 2016 een bedrag van € 45.000 incidenteel (aanschaf en plaatsing) en vanaf 2017 € 4.500 structureel (onderhoud) in de begroting op te nemen.

Jeugd

2.9 Specialistische jeugdzorg (incidenteel nadeel € 525.000, incidenteel voordeel € 265.000, per saldo € 260.000 nadeel)

Voor de uitvoering van de jeugdwet verwachten wij op basis van de ingediende declaraties over de 1e helft van 2016, dat de zorgkosten over 2016 € 260.000 hoger uitvallen dan in begroting is geraamd. Dit is het saldo van lagere kosten voor de persoonsgebonden budgetten en hogere

kosten voor zorg in natura. Hoewel het declaratiegedrag verbetert ten opzichte van de situatie in 2015 zijn er nog jeugdhulpaanbieders die moeite hebben hun declaraties tijdig in te dienen. Dat betekent dat de prognose nog een aanzienlijke onzekerheidsmarge kent.

Kunst en cultuur

Geen bijzonderheden.

Onderwijs en kinderopvang

2.10 Leerlingenvervoer (incidenteel nadeel 33.000)

In de periode t/m juli 2016 is een bedrag van 234.756 voor leerlingenvervoer betaald. Het resterende budget is 130.244. Verwacht wordt, gezien de gemiddelde uitgaven in de eerste helft van 2016, dat de uitgaven tot en met december 2016 een tekort opleveren van 33.000.

2.11 Kinderopvang en peuterspeelzalen (incidenteel nadeel 2016 € 13.131)

In de meicirculaire is voor peuteropvang een bedrag toegekend voor de gemeente Wassenaar van € 13.131 in 2016 en € 26.262 in 2017 voor voorschoolse opvang peuters. Voorgesteld wordt deze decentralisatie-uitkering dit jaar (en volgend jaar) toe te voegen aan de opvang van peuters; zowel voor kinderen die vallen onder het VVE-beleid, als kinderen die daar niet onder vallen.

Sport

Geen bijzonderheden

Tabel 3:

	(+= budgettair voordeel - = budgettair nadeel; bedragen x 1000)	2016	2017	2018	2019
	Participatie en inkomen				
2.1	BUIG	-3.438			
2.2	Vangnetregeling	-53.518			
2.3	Uitvoering participatieverklaringstraject	0			
	Maatschappelijke ondersteuning				
2.4	Mantelzorgers en vrijwilligers	34.761	34.761	34.761	34.761
2.5	Individuele voorzieningen	450.000			
2.6	Huishoudelijke hulp in natura	-45.583			
2.7	Specialistische WMO zorg	343.427			
2.8	Openbare gezondheidszorg	-45.000	-4.500	-4.500	-4.500
	Jeugd				
2.9	Specialistische jeugdzorg	-260.000			
	Kunst en cultuur				
	Onderwijs en kinderopvang				
2.10	Leerlingenvervoer	-33.000			
2.11	Kinderopvang en peuterspeelzalen	-13.131			
	Sport				
2	Saldo najaarsnota	374.518	30.261	30.261	30.261

PROGRAMMA 3

Wassenaar ontwikkelt

Programma	Productgroep	Producten
Wassenaar ontwikkelt	Ruimtelijke ontwikkeling	Structuurplannen en ruimtelijke visies Bestemmingsplannen Planontwikkeling incl. grondexploitaties
	Verkeer	Verkeer en mobiliteit Verkeersveiligheid Parkeren
	Wonen	Wonen
	Natuur en landschap, milieu en cultureel erfgoed en recreatie	Natuur en landschap Milieuprogramma Cultureel erfgoed Recreatievoorzieningen en evenementen
	Economie en bedrijvigheid	Bedrijvigheid Ambulante handel

Ruimtelijke ontwikkeling

Geen bijzonderheden.

Verkeer

3.1 Reconstructie Oostdorperweg i.r.t. sluipverkeer vanuit Kokshornlaan (budgettair neutraal)

In de begroting staat reeds de investering van € 400.000 opgenomen ten behoeve van 'maatregelen tegen sluipverkeer Kokshornlaan'. Van deze € 400.000 is € 200.000,- subsidie vanuit de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en €200.000 reeds vanuit de algemene reserve gedekt. Dit betreft nog een oude 'Haaglanden' subsidie. Het beschikbare krediet 'Maatregelen

tegen sluipverkeer Kokshornlaan' zal worden gebruikt voor de 'Reconstructie Oostdorperweg i.r.t. sluipverkeer vanuit Kokshornlaan'. De MRDH heeft t.b.v. de subsidie hier akkoord voor gegeven en de projectnaam gewijzigd.

Wonen

Geen bijzonderheden

Natuur en landschap, milieu, cultureel erfgoed, recreatie

3.2. Twee wandelverbindingen in relatie tot Provinciale bijdrage voet/wandelpaden.

Er zijn middelen toegekend voor de Waalsdorpervlakte (€ 30.457) en voor de Papeweg (€ 100.000). De kosten van beide projecten worden voor 100% uit provinciale subsidie gedekt. Het project Waalsdorpervlakte wordt uitgevoerd door Staatsbosbeheer. Zij hebben in augustus 2016 een offerte gestuurd. Hiermee is ingestemd en kan het project nog dit jaar worden uitgevoerd.

Project wandelverbinding Papeweg is vertraagd. Onderzocht wordt aan welke kant van de Papeweg de wandelverbinding het beste kan worden gemaakt, op een zodanige manier dat ruiters en wandelaars niet van hetzelfde pad gebruik maken.

Economie en bedrijvigheid

Geen bijzonderheden.

Tabel 3:

	(+ = budgettair voordeel - = budgettair nadeel; bedragen x 1000)	2016	2017	2018	2019
	Ruimtelijke ontwikkeling				
	Verkeer				
3.1	Reconstructie Oostdorperweg	0	0	0	0
	Wonen				
	Natuur en landschap, milieu, cultureel erfgoed, recreatie				
3.2	Twee wandelverbindingen	0	0	0	0
	Economie en bedrijvigheid				
3	Saldo najaarsnota	0	0	0	0

PROGRAMMA 4

Wassenaar leefbaar

Programma	Productgroep	Producten
Wassenaar leefbaar	Veiligheid	Brandweer Rampenbestrijding Integrale veiligheid
	Vergunningverlening, toezicht en handhaving	Vergunningverlening Toezicht en handhaving
	Openbare ruimte	Wegen en verhardingen Kunstwerken Openbare verlichting Watergangen en partijen Openbaar groen Speelvoorzieningen Begraafplaatsen en lijkbezorging Straatmeubilair
	Afvalinzameling en afvalverwerking en riolering	Afvalstromen Afvalstoffenheffing Riolering Rioolheffing Ongediertebestrijding
	Gebouwen en opstallen	Gebouwen en opstallen

Veiligheid

4.1. Vervanging brandkranen (incidenteel voordeel € 20.000)

Het structurele budget voor de vervanging van brandkranen is € 30.000, nadat dit in 2015 structureel met € 30.000 was afgeraamd. Dit jaar zijn hiervoor nog geen uitgaven geweest. Het beheer en onderhoud van de brandkranen komt echter voor rekening van de Veiligheidsregio Haaglanden. Alleen bijzondere kosten, in verband met brandkranen komen voor rekening van de gemeente. Als gevolg hiervan zijn de werkelijke uitgaven aanzienlijk lager dan begroot. In de begroting 2017 is het begrote bedrag voor vervanging van brandkranen structureel met € 20.000 afgeraamd.

Vergunning. Toezicht en handhaving

Geen bijzonderheden.

Openbare ruimte

4.2 Straatreiniging en onkruidbestrijding (incidenteel nadeel € 15.000)

Door het landelijk verbod op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de openbare ruimte dient op een andere manier ingezet te worden op onkruidbestrijding. Op dit moment vergen deze methoden een groter budgettaire beslag (€ 5.000) dan de chemische methode. Op dit moment is de verwachting dat dit voorlopig nog de situatie is. Naast de extra kosten door het landelijk verbod op chemische bestrijdingsmiddelen, vallen ook de kosten voor de straatreiniging hoger uit. Dit wordt veroorzaakt door het langere seizoen waarin blad opgeruimd moet worden. Het gaat hier om ca. €10.000.

4.3 Gladheidbestrijding openbare ruimte (incidenteel voordeel € 10.000,-)

Door de zachte winter was de inzet op gladheidbestrijding beperkt. De zoutvoorraad is daardoor op peil gebleven waardoor nieuwe zoutleveringen niet nodig waren. Het eenmalig voordeel hierdoor is €10.000

4.4 Krediet bladzuiger (structureel nadeel vanaf 2017 € 1.715).

In bijlage 6 'Vervangingsinvesteringen' van de begroting 2016 is in totaal € 362.000 opgenomen voor de vervanging van diverse tractiemiddelen. Van deze investering was € 25.000 bestemd voor de vervanging van de bladzuiger. Er zijn diverse offertes uitgevraagd waaruit blijkt dat de bladzuiger ca. € 12.000 duurder uitvalt dan geraamd. Het is voor het ruimen van blad in de openbare ruimte noodzakelijk dat de bladzuiger vervangen dient te worden. Het college zoekt daarnaast naar mogelijkheden om het gebruik in met name de zomermaanden te optimaliseren. Voorgesteld wordt om extra krediet van € 12.000 beschikbaar te stellen. Dit moet gedekt worden uit de kapitaallasten wat leidt tot een nadeel van € 1.715 structureel (7 jaar levensduur).

4.5 Project herinrichting Van Zuylen van Nijveltstraat (krediet verhogen met € 150.000; de subsidie inkomsten € 354.440, saldo € 204.440 in de algemene reserve terug storten.)

Voor het project "herinrichting Van Zuylen van Nijveltstraat", is o.a. het fietspad verhoogd aangelegd conform het ontwerp van de Deijlerweg. De ligging van een 50 KV elektrakabel heeft in relatie tot het maken van de huisrioolaansluitingen voor extra kosten en vertraging gezorgd. De verwachte extra kosten zijn € 150.000. Hiervoor is een aanvullend krediet benodigd.

Daarnaast is kortgeleden subsidie beschikbaar gekomen voor dit project (€354.440).

Voorgesteld wordt het kredietbedrag te verhogen met € 150.000 en dit te dekken uit de subsidie.

Terugstorting algemene reserve € 204.440

Het saldo van de subsidie en de kredietverhoging wordt teruggestort in de algemene reserve.

4.6 Vervanging wegen (beschikbaarstellen krediet € 594.889)

In het financieel perspectief is rekening gehouden met de kapitaallasten van een krediet van € 594.889 voor de vervanging van wegen in 2016. Conform de vastgestelde beheerplannen wordt voorgesteld het krediet van € 594.889 beschikbaar te stellen voor de vervanging van wegen, naar verwachting zal de uitvoering in 2016 en 2017 plaatsvinden.

4.7 Vervanging kunstwerken (beschikbaarstellen krediet € 89.335)

In het financieel perspectief is rekening gehouden met de kapitaallasten van een krediet van € 89.335 voor de vervanging van wegen in 2016. Conform de vastgestelde beheerplannen wordt voorgesteld het krediet van € 89.335 beschikbaar te stellen voor de vervanging van kunstwerken, naar verwachting zal de uitvoering in 2016 en 2017 plaatsvinden.

4.8 Vervanging waterbouwkundige kunstwerken (beschikbaarstellen krediet € 138.000)

In het financieel perspectief is rekening gehouden met de kapitaallasten van een krediet van € 138.000 voor de vervanging van waterbouwkundige kunstwerken in 2016. Conform de vastgestelde beheerplannen wordt voorgesteld het krediet van € 138.000 beschikbaar te stellen voor de vervanging van waterbouwkundige kunstwerken, naar verwachting zal de uitvoering in 2016 en 2017 plaatsvinden.

4.9. Onderhoud openbare verlichting (incidenteel nadeel € 30.000,-)

Met het vaststellen van de beheerplannen is voor 2017 en verder de beheerstrategie afgesproken. Het jaar 2016 is een overgangsjaar. Naar verwachting zijn de kosten door storingen en diverse werkzaamheden hoger dan in eerste instantie in de begroting opgenomen. Het verwachte eenmalig nadeel bedraagt € 30.000.

4.10 Bomen onderhoud (incidenteel nadeel € 35.000)

In het beheerplan Groen is o.a. opgenomen dat bomen jaarlijks geïnspecteerd worden. In 2015/2016 zijn alle bomen in één keer geïnspecteerd in verband met een inhaalslag. Uit deze inspectie is gebleken dat diverse bomen onveilig zijn. Het is niet mogelijk met reguliere onderhoudsmaatregelen de bomen veilig te maken. Daardoor is het noodzakelijk om de bomen te rooien en te vervangen. Het betreft meer bomen dan voorzien. De extra kosten hiervoor worden

geschat op ca. €25.000. Naast de onveilige bomen zijn er meerdere bomen geveld door de iepziekte. Iepen met iepziekte dienen - conform de APV - zo snel mogelijk verwijderd te worden om verdere besmetting naar iepen in de directe omgeving te voorkomen. Het betreft meer bomen dan voorzien. Het nadeel hierdoor is ca. €10.000.

Afvalinzameling en -verwerking en riolering

4.11 Avalen (incidenteel voordeel € 20.000)

De eindafrekening over 2015 is ontvangen, ook de eerste afrekeningen over 2016 zijn binnen gekomen. Naar verwachting is er aan het eind van het jaar een voordeel van €20.000.

Gebouwen en opstallen

4.12 Onderhoudswerkzaamheden Zonneveldweg (budgettair neutraal)

Ten behoeve van het opknappen van het pand aan de Zonneveldweg 55a is door de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld voor de duurzaamheid- en brandveiligheidsmaatregelen (raadsvergadering 10 maart 2014 'Onderhoud buurtcentrum Oostdorp'). Voor de duurzaamheidsmaatregelen ging het om een bedrag van € 287.133 en voor de brandveiligheidsmaatregelen ging het om een bedrag van € 133.637. Beide kredieten zijn volledig tot besteding gekomen.

Voor de overige onderhoudswerkzaamheden was dekking vanuit de voorziening accommodaties € 651.827. Deze voorziening is in de jaarrekening 2014 echter vrijgevallen ten gunste van de bestemmingsreserve onderhoud openbare ruimte. In de NJN 2015 is daarom dit bedrag door de raad uit de bestemmingsreserve beschikbaar gesteld. In totaal wordt nu verwacht dat de onderhoudswerkzaamheden € 668.827 gaan kosten. Voorgesteld wordt deze overschrijding van € 17.000 eveneens te dekken uit de bestemmingsreserve onderhoud openbare ruimte.

4.13 Verkopen Vastgoed

Voor de verkoop van vrijgekomen gemeentelijke accommodaties en snippergroen is in de begroting een verwachte opbrengst geraamd. De verkoop van de locaties Bellesteijnlaan, Generaal Winkelmanlaan en Den Deijl was voor 2016 redelijk zeker. De overeenkomsten voor deze drie locaties zijn in 2016 gesloten. In de overeenkomsten zijn de momenten van betaling van het overeengekomen verkoopbedrag bepaald. Deze betaling is deels gekoppeld aan het verkrijgen van een bruikbare omgevingsvergunning. Dat moment is niet vast te leggen op het moment van sluiten van de overeenkomst. Reden is dat participatietrajecten veelal langer duren, vergunningverlening afhankelijk is van de indiening van een ontvankelijke aanvraag, een bruikbare omgevingsvergunning ontstaat na het doorlopen van bezwaar- en beroepsprocedures. Niet alle verwachte opbrengsten zullen in 2016 ontvangen worden. Voor 2017 zal de in de begroting geraamde opbrengst in ieder geval gehaald worden.

Tabel 5:

	(+= budgettair voordeel - = budgettair nadeel; bedragen x 1000)	2016	2017	2018	2019
	Veiligheid				
4.1	Vervanging brandkranen	20.000			
	Vergunningverlening, toezicht en handhaving				
	Openbare ruimte				
4.2	Straatreiniging en onkruidbestrijding	-15.000			
4.3	Gladheidsbestrijding	10.000			
4.4	Kapitaallasten bladzuiger	0	-1.715	-1.715	-1.715
4.5	Herinrichting Van Zuilen van Nijeveltstraat	-150.000			
	Subsidie MRDH	354.440			
	Verlaging dekking uit algemene reserve	-204.440			
4.6	Vervanging wegen	0			
4.7	Vervanging kunstwerken	0			
4.8	Vervanging waterbouwkundige kunstwerken	0			
4.9	Onderhoud openbare verlichting	-30.000			
4.10	Bomen onderhoud	-35.000			
	Afvalinzameling, -verwerking en riolering				
4.11	Avalex	20.000			
	Gebouwen en opstallen				
4.12	Onderhoudswerkzaamheden Zonneveldweg	-17.000			
	Dekking Bestemmingsreserve Openbare Ruimte	17.000			
4.13	Verkoop vastgoed	0			
4	Saldo najaarsnota	-30.000	-1.715	-1.715	-1.715

PROGRAMMA 5

Financiering en algemene middelen

Programma	Productgroep	Producten
Algemene dekkingsmiddelen	Belastingen	Gemeentelijke belastingen
	Algemene uitkering	Algemene uitkering
	Treasury, saldi en deelnemingen	Geldleningen
		Deelnemingen
		Algemene baten en lasten onvoorzien
		Saldo kostenplaatsen
		Resultaat en winstbestemming

Belastingen

5.1. Lagere deelnemersbijdrage 2016 BSGR (incidenteel, voordeel € 49.329)

Jaarlijks wordt in de begroting de bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) geraamd. Voor 2016 was een bijdrage geraamd van € 495.924. Op basis van realisatie en onderbouwde prognoses blijkt dat de invorderingsopbrengsten (opbrengsten van aanmaningen en dwangbevelen) van de BSGR over 2016 hoger zijn dan geraamd. Het algemeen bestuur van de BSGR heeft in december 2015 besloten om hogere invorderingsopbrengsten conform de huidige kostenverdeelmethodiek direct in mindering te brengen op de deelnemersbijdragen. De tussentijdse bijstelling van de begroting van de BSGR leidt voor Wassenaar tot een incidentele verlaging van de deelnemersbijdrage met € 49.329.

Algemene uitkering

5.2 Aanpassing algemene uitkering gemeentefonds (incidenteel nadeel € 208.803)

Deze Najaarsnota noemt voor de algemene uitkering alleen de gevolgen voor 2016. De meerjarige effecten zijn verwerkt in de concept-begroting voor 2017.

Het grootste nadeel in de berekening van de algemene uitkering ligt in de stijging van de waarde van het onroerend goed in Wassenaar; deze is hoger dan het landelijk gemiddelde. Voor 2016 is hier een nadeel van € 451.000 aan verbonden. Ontwikkeling van de uitkeringsfactor, de uitkeringsbasis en de maatstaven geven een voordeel van € 168.000 te zien. Voor de WMO huishoudelijke hulp en de nieuwe regeling voorschoolse voorziening peuters wordt resp. € 46.000 en € 13.000 ontvangen. Voorgesteld wordt deze beide verhogingen te compenseren in de

betreffende budgetten. Voor het referendum over het associatieverdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne wordt een aanvullende € 15.000 ontvangen.

In afwachting van de septembercirculaire is de voor 2016 en 2017 verwachte uitkering voor de verhoogde asielinstroom vooralsnog neutraal verwerkt.

5.3. Integratie-uitkering Sociaal Domein (incidenteel voordeel € 137.748)

De uitkering voor het sociaal domein voor 2016 wordt in de meicirculaire met €138.000 verhoogd. In lijn met het in de jaarrekening over 2015 ingezette beleid wordt het geraamde uitgavenniveau voor het sociaal domein gefixeerd op het niveau van 2015. Dit betekent dat de hier vermelde verhoging niet 1 op 1 gecompenseerd wordt in de budgetten van het sociaal domein.

Treasury, saldi en deelnemingen

5.4. Actualisering financieringslasten en -baten (incidenteel nadeel € 52.000)

Verlaging van geraamde rentebaten door de ontwikkeling van de rente alsook verlaging van de rentelasten leidt per saldo tot een nadeel van € 52.000.

5.5 Onvoorzien (incidenteel voordeel € 20.000)

Het restant van de post voor onvoorziene uitgaven bedraagt € 20.000. Deze middelen worden afgeraamd.

Kostenplaatsen

5.6 Kapitaallasten (incidenteel voordeel € 33.000)

Voortvloeiend uit de opschoning bij de jaarrekening kunnen de kapitaallasten voor 2016 worden afgeraamd met € 33.000.

Tabel 6:

	(+ = budgettair voordeel - = budgettair nadeel; bedragen x 1000)	2016	2017	2018	2019
	Belastingen				
5.1	Bijdrage BSGR	49.329			
	Algemene uitkering				
5.2	Algemene uitkering	-208.803			
5.3	Integratie uitkering Sociaal domein	137.748			
	Treasury, saldi en deelnemingen				
5.4	Financieringslasten en -baten	-52.000			
5.5	Onvoorzien	20.000			
	Kostenplaatsen				
5.6	Verlaging kapitaallasten	33.000	0	0	0
5	Saldo najaarsnota	-20.726	0	0	0

3. Projectenrapportage

Over de volgende projecten wordt u in de separaat bijgevoegde projectenrapportage geïnformeerd.